

ontwollen? scheren?.... nee!

Er wordt nog vaak ten onrechte gedacht dat een kat 'ontwold' of geschoren moet worden. Vooral in de zomer krijg ik regelmatig de vraag of ik de kat kan ontwollen of scheren. Maar wat is dat 'ontwollen' precies en wat zijn de gevolgen? Ontwollen is niets meer dan de ondervacht (de wolharen) uittrekken. Het lijkt de ideale manier om van al die haren in huis af te komen, maar helaas is dit slechts een korte termijn 'oplossing'. Op de lange termijn zul je zien dat het probleem alleen maar verergerd is en verliest je kat alleen maar meer haar. Ook in de zomer heeft je kat die wolharen nodig, dus ontwollen of scheren Nee.

Functies van de onderwol/wolharen

De onderwol heeft veel functies die van groot belang zijn voor de gezondheid van de kat.

- Via de wolharen wordt talg en vocht getransporteerd. Dit is van belang om de haren en huid gezond te houden.
- Wolharen hebben een isolerende functie. Bij kou zorgen de haarspiertjes ervoor dat de wolharen omhoog gezet worden, waardoor de kat warm blijft. Bij warm weer worden ze omlaag gezet. De vacht ligt aaneengesloten, waardoor de huid koel blijft. Deze haren zorgen er dus voor dat de temperatuur van de kat constant blijft.
- Wolharen beschermen de huid tegen uv- straling, uitdroging en scherpe voorwerpen (bijv. nagels of doorns).
- Wolharen zorgen voor een gezonde huidflora. Als de vacht weggetrokken wordt en/of de huid beschadigd raakt, krijgen bacteriën en schimmels de kans om binnen te dringen. De kat is ook vatbaarder voor ziektes en allergenen.

Vachtcyclus

De vacht groeit in verschillende haargroeifases. Dat houdt in dat het haar niet allemaal in 1x los laat. Gelukkig maar, want anders zou de kat een tijd kaal zijn. Alle haren hebben een cyclus van groeifase, overgangsfase en rustfase. Aan het eind van de rustfase, valt de haar uit.

Het haarzakje waar de haar uit tevoorschijn komt, heeft voor de gehele cyclus voeding. Als de haar vroegtijdig (met kracht) uit het haarzakje getrokken wordt, zal zich hier een nieuwe haar gaan vormen. Deze zal van slechtere kwaliteit zijn, met alle gevolgen van dien.

Ontwollen

Het idee van ontwollen is de losse en oude haren uit de vacht te trekken of de kat voor de zomer wat 'uit te dunnen'. Naast dat het ontwollen onnodig is, is het ook zeer schadelijk voor de huid en vacht. De ontwolharkjes of furminators beschadigen de huid en trekken en snijden aan al het wolhaar, oud of nieuw, los of vast. Wolharen zitten minder goed vast dan de dekharen; ze zijn gemaakt om geofferd te worden (juist om de huid te beschermen) en dat maakt dat er tijdens het kammen altijd haar van de kat zal blijven komen, hoe lang je ook kamt.

Wat er gebeurt als je de vacht gaat ontwollen, is dat je dus haren uittrekt die helemaal nog niet vervangen moesten worden. De leeg getrokken haarzakjes gaan versneld weer nieuwe haren aanmaken. En omdat de voedingsstoffen al verbruikt zijn, is het resultaat dat er haren van slechtere kwaliteit terug komen. Deze haren zijn doffer van kleur, poreuzer en klitgevoeliger en vallen sneller uit! (Een directe reactie van de huid op ontwollen: overproductie van talg en zweet) Alle uitgetrokken vacht gaat gelijktijdig groeien en laat ook tegelijk los. Het resultaat van ontwollen, is dus dat de vachtcyclus verstoord wordt; de rui wordt verlengd, of de vacht komt zelfs in een permanente rui. Dit is natuurlijk het láátste wat we willen! Het kan lang, heel lang duren voordat de cyclus weer genormaliseerd is.

Scheren

Zoals al eerder gezegd, heeft de vacht belangrijke functies. De kat heeft zijn vacht nodig en is gelukkiger mét vacht dan zonder. Ook in de zomer.

Met het scheren van de vacht loop je het risico dat deze in slechtere kwaliteit terugkomt; de haren klitten sneller. (Ook zie je vaak kleurverschil wanneer de vacht weer aangroeit. Dat komt doordat de wolharen sneller groeien dan de dekharen). Erger nog: er kan scheeralopecia (kaalheid na het scheren) ontstaan!

Kat- en vachtvriendelijk

Een trimbehandeling is dus nóóit bedoeld om zoveel mogelijk haar te verwijderen. Ik werk op niet invasieve manier, wat inhoudt dat ik vachtbesparend werk. Ik verwijder klitten en kam de vacht natuurlijk wel goed door. Daarvoor gebruik ik alleen vachtvriendelijke materialen. Natuurlijk komen daar ook niet alleen de losse haren mee uit, maar ik doe alleen wat nodig is.

Kleine klitjes kunnen misschien nog uitgeplozen en uitgekamd worden, maar de grotere klitten worden zeer plaatselijk weggeschoren. Ik werk vachtvriendelijk, maar zeker ook katvriendelijk. Soms gaat dat niet altijd samen en dan kies ik voor katvriendelijk. Dat kan betekenen dat, in het belang van de kat, toch meer vacht wordt geschoren. Uiteraard zorg ik er altijd voor dat de kat zo min mogelijk stress ervaart, probeer ik hem altijd gerust te stellen en werk ik in zijn tempo. Dwang wordt niet gebruikt!

Wat kun je thuis doen?

- Controleer dagelijks de vacht van de kat op beginnende klitten.
- Verwijder kleine klitjes (met vingers en de punten van combikam).
- Gebruik een slickerborsteltje of een vochtig microvezeldoekje.
Het microvezeldoekje mag je lekker elke dag gebruiken.
- Ga niet extra kammen!

